

#JOEMQUEDOACASA

La **M**añana

DIRECTOR:
FRANCESC GUILLAUMET

MARTES 12

MAYO DE 2020

AÑO: LXXXII · NÚM: 28.082 · Precio: 1,30€

Reapertura desigual

FOTO: Marta Lluvich (ACN) / Algunos clientes aprovecharon por tomar la primera consumición en una terraza, como en el caso de Sort

✓ El comercio de l'Alt Pirineu es el sector en el que más se nota la fase 1

✓ Terrazas a medio gas a la espera de que siga la desescalada

✓ Oliana y Ponts, la cara y la cruz de la 'frontera' del coronavirus

✓ Lleida suma de nuevo dos días seguidos sin ninguna víctima mortal

✓ Mascarillas de Castelló de Farfanya ayudarán a los refugiados

FOTO: Tony Alcántara / La Catedral, durante la misa de Sant Anastasi

Lleida acogerá un funeral por las muertes del Covid-19

El obispo Salvador Giménez lo anunció ayer en la misa de Sant Anastasi, un oficio al que acudieron una treintena de fieles pese

a estar en fase 0. El obispado les pidió guardar la distancia de seguridad y hacer uso del gel hidroalcohólico. LLEIDA | PÁG.19

FOTO: A.L. (ACN) / El Parc del Segre reobre para sus piragüistas

CONSEQÜÈNCIES DEL COVID-19**Terrasses a mig gas i bona part dels comerços oberts extremant mesures de seguretat al Pallars**

L'Alt Pirineu i Aran és l'única regió de la demarcació que passa a la fase 1 del desconfinament en una jornada marcada pel mal temps

El mal temps va deslluir ahir el primer dia d'obertura de les terrasses dels bars i restaurants al Pallars Sobirà i Jussà, en què bona part dels comerços van obrir extremant la seguretat.

Sort/Tremp
ACN

Tot i el permís per ja obrir el 50% de la capacitat de les terrasses, que s'atorga en entrar a la fase 1 de desconfinament, alguns bars van optar per seguir tancats durant la jornada d'ahir a la capital del Pallars Sobirà. Els que sí que van obrir, ho van fer per a poc a poc anar tornant a la normalitat i donar el servei a aquells clients fidels que esperaven aquest dia des de feia temps.

El Pallars Sobirà és una comarca turística que confia que a poc a poc es vagin incorporant a la fase 1 del desconfinament altres territoris com Lleida o Barcelona. Mentrestant, atenen els veïns de la zona, amb totes les mesures de seguretat que se'ls requereix. A primera hora van ser pocs els clients que hi van acudir però a mesura que va avançar el matí es va poder veure més moviment de gent.

A la capital del Pallars Jussà el primer dia d'obertura de terrasses solament ho van fer 7 bars dels 29 que hi ha a Tremp, segons l'alcaldeessa Maria Pilar Cases. L'alcaldeessa va dir que l'ajuntament facilitarà l'ampliació d'espai, sempre que sigui possible, per tal de poder disposar de més metres per ubicar taules i cadires. El Consistori ha aprovat una reducció del 50% del preu de la taxa d'ocupació de via pública.

Al contrari de les terrasses de bars, la majoria de comerços del Pallars Sobirà i Jussà, sí que van obrir puntualment aquest diumenge. Tots confien remuntar aviat aquests dos mesos d'aturada pel coronavirus. Natàlia Maestro, de

FOTO: ACN / Diversos veïns van fer el primer cafè en gairebé dos mesos a les terrasses de Sort, que ahir va assolir la fase 1 del desconfinament

FOTO: ACN / Una parella en una terrassa de la capital del Pallars Sobirà

FOTO: ACN / Una botiga de roba de Sort, ahir amb els primers clients

la botiga de roba de nens i mares Vida Làctea de Sort, va explicar que el canvi de talla de molts nens durant aquests dos mesos ha portat a moltes mares durant aquests dies a interessar-se pel

dia de la reobertura. Això i el canvi de temps, fa que Maestro sigui optimista pel que fa a les vendes els pròxims dies. Aquesta petita empresària de Sort va assegurar ahir que espera que la gent tor-

ni a confiar amb les botigues de proximitat perquè són les que donen vida als pobles.

L'obertura d'aquestes botigues de roba es va fer extremant totes les mesures de seguretat. Maes-

tro va explicar que a la porta de la botiga hi ha gel desinfectant i demana a tots els clients que es desinfectin les mans abans d'entrar. També recomana a tots els clients que portin mascareta.

Salut inicia els tests PCR al Pirineu i els estendrà a totes les regions sanitàries

Tarragona
ACN

Els Centres d'Atenció Primària (CAP) de l'Alt Pirineu i Aran van començar ahir a fer proves PCR als pacients amb símptomes de covid-19, juntament amb els CAP del Camp de Tarragona i de les Terres de l'Ebre. El Departament de Salut, però, farà arribar gradualment els pròxims dies a tots els CAP de Catalunya proves PCR per fer a pacients amb símptomes de covid-19.

Fonts de Salut van indicar que ara s'estan prioritant les zones del Camp de Tarragona, les Terres de l'Ebre i l'Alt Pirineu i l'Aran però preveuen que els tests PCR vagin arribant els pròxims dies a tots els centres de primària catalans per estendre aquestes proves a totes les regions.

Les proves PCR als CAP es faran als pacients amb simptomatologia de coronavirus i que un metge consideri que s'ha de fer

La Marea Blanca acusa Salut de "no mobilitzar recursos" per fer proves a Lleida

La Marea Blanca de Ponent i Pirineus assegura que el Departament de Salut no està fent servir, almenys, tres màquines "que permetrien fer, com a mínim, 250 tests més al dia per diagnosticar possibles afectats per la covid-19 a les comarques de Lleida". Segons la plataforma, es tracta dels equips dels serveis de genòmica i proteòmica de la UdL i d'anatomia patològica de l'Hospital Universitari Arnau de Vilanova (HUAV).

una prova. No faran, per tant, proves de forma arbitrària a tota la població. "Si funciona bé en les tres primeres regions, és una bona manera de comprovar que anem pel bon camí", va explicar la consellera Alba Vergés. La decisió de fer proves PCR als CAP s'emmarca en l'estratègia d'identificar casos nous i els seus contactes. La prova PCR consisteix en prendre una doble mostra, nasal i faríngea, amb un hisop.

La directora del CAP Sant Pere i Sant Pau de Tarragona, Olga Ochoa, va explicar que ahir al centre ja van notar més afluència de pacients coincidint amb la fase 1 de la desescalada, per la qual cosa van subratllar que cal acudir-hi amb cita prèvia, per telèfon, web o l'e-consulta. El CAP ha adequat l'antiga sala d'aïllament per fer-hi proves. Les infermeres que les fan van equipades amb bata, doble mascareta, pantalla facial i doble guant.

Els fidels tornen a les esglésies amb la represa de les misses al Bisbat d'Urgell

FOTO: Bisbat Urgell / Diversos fidels van acudir ahir a les parròquies

El Bisbat d'Urgell van reprendre ahir les misses als municipis que van passar a la fase 1 de desconfinament i que, per tant, poden tornar a celebrar l'eucaristia amb fidels, gairebé dos mesos després que haguessin de tancar portes per la crisi del coronavirus. En concret, a la Val d'Aran han tornat a obrir portes les esglésies de Vielha, Bossòst i Les, al Pallars Jussà han reprès les misses a Tremp, Isona i la

Pobla de Segur. Per la seva banda, al Pallars Sobirà han reobert les parròquies de Sort i Esterri d'Àneu, a l'Alt Urgell les esglésies de la Seu d'Urgell i Organyà i a la Cerdanya han tornat a rebre fidels les esglésies de Puigcerdà i Alp. Totes aquestes parròquies obriran diàriament adoptant mesures de seguretat i només rebran un 30% de l'aforament. En festius i vigílies es preveu que hi hagi més misses.

Les ITV caducades fan créixer la demanda als tallers del Pirineu

Concessionaris augmenten les mesures d'higiene a l'interior dels vehicles i la neteja de les claus i papers

Sort
ACN

La reobertura dels tallers mecànics ahir a la zona de l'Alt Pirineu va veure com ha augmentat la demanda d'hores per revisió o reparació del vehicle. Adrià Farré, del Taller Lladós de Sort, va explicar que la majoria de peticions van arribar de gent amb la ITV caducada que havia de fer la revisió per poder-la passar ja que a partir d'ara també es restablirà aquest servei. Fins ara, aquest taller de Sort s'havia dedicat a reparacions de vehicles d'emergències com Agents Rurals, ambulàncies o camions d'escombraries. Farré va explicar que han incrementat les mesures d'higiene sobretot a l'interior dels vehicles i en la neteja de claus i papers. També va dir que a partir d'aquest dilluns hauran d'intensificar les reparacions de particulars que havien quedat pendents.

El que sí que han intensificat

FOTO: ACN / Un operari en un taller de Sort amb guants i mascareta

són les mesures de seguretat i higiene. Tots els mecànics treballen amb guants i mascareta. Quan han de moure un vehicle hi posen les proteccions adients al seient, volant, canvi de marxes i fre de mà. Les mesures d'higiene s'intensifiquen de manera especial també en la neteja de les claus dels vehicles i

dels papers dels cotxes. Farré va dir que també han de netejar bé els papers i bolígrafs amb què fan signar la documentació dels propietaris dels cotxes que reparen. També han senyalat els espais de treball de cada operari perquè cap client el pugui traspasar i s'incompleixin les distàncies de seguretat.

FOTO: Aj. Seu d'Urgell / Ordeig, Fàbrega i Viaplana en roda de premsa

La Seu d'Urgell destina més d'un milió d'euros a ajuts per a famílies i empreses

L'Ajuntament de la Seu d'Urgell va presentar ahir un seguit de mesures econòmiques de suport per a famílies i empreses per reduir l'impacte que ha provocat la crisi sanitària a la ciutat, amb un import econòmic de gairebé 1.100.000 euros. L'alcalde de la Seu d'Urgell, Jordi Fàbrega, va explicar que el document presentat "és fruit de les reunions i converses que des del primer

dia de la pandèmia s'han anat fent de manera periòdica entre l'equip de govern i els grups municipals per valorar la situació i les mesures a aplicar per intentar minimitzar els danys, tant a nivell sanitari com social i econòmic". L'alcalde va dir que "s'ha preparat un paquet important de mesures, que s'ha pogut consensuar entre l'equip de govern i Compromís per la Seu".

EDITORIAL: La prudència, la millor guia

El Pirineu de Lleida i l'Aran ja són des d'ahir a la fase 1 del desconfinament i és lògic que així sigui perquè els indicadors sanitaris així ho avalen. Des de finals de setmana passat el Sant Hospital de la Seu d'Urgell i el de la Cerdanya (també el de Tremp) ja no tenen cap pacient ingressat de coronavirus. I aquest és un primer indicador que les coses van per bon camí en aquests territoris. Ahir, doncs, van poder reobrir terrasses amb el 50% del seu aforament (tot i que moltes van optar per no fer-ho encara) mentre que les botigues també van poder aixecar persianes després de dos mesos tot i que permetent només l'entrada a un

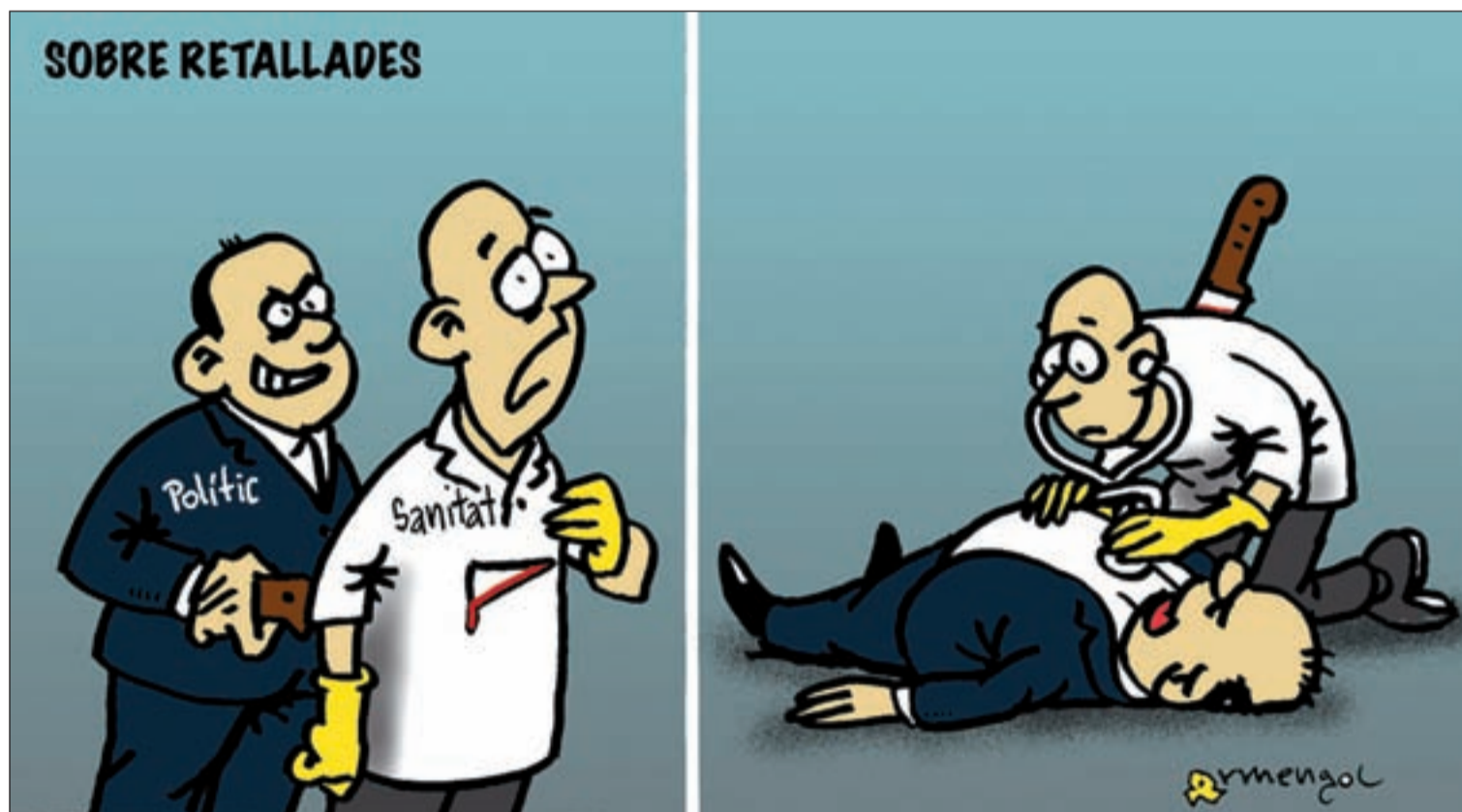
terç del seu aforament. És d'esperar que en els propers dies la reobertura de negocis vagi en augment i cal subratllar un altre cop que per molt que els hotels del Pirineu puguin obrir amb la totalitat de les seves habitacions és difícil que els puguin sortir a compte quan no els pot arribar gent ni des del Pla de Lleida ni des de les regions sanitàries ubicades a la demarcació de Barcelona. A partir d'ara, doncs, caldrà veure com funciona aquesta reobertura per quan també ho puguin fer Ponent. Perquè el que cal en aquests moments és anar pas a pas i guiar-se sobretot per la prudència. D'aquesta manera segur que tot anirà bé.

CANVIS FORÇATS

Aquest any, la primavera ens ha saludat des de la finestra de casa, alternant la timidesa dels primers raigs de sol amb la potència del pol·len fent esternudar els al·lèrgics. L'hem vista, però de lluny, i això vol dir que el canvi d'armari d'aquest any s'haurà de fer sense haver tret la caçadora, els mocadors de coll o la xupa perquè haurem passat de l'abric els últims dies abans del confinament als pantalons curts i màniga curta a finals del desconfinament. Si les coses surten bé i no hi ha rebrots –complicat amb depèn de quines actituds– cap al juny podrem tornar a tenir el que en diuen nova normalitat. Al juny. Els 30 graus ja no ens els treu ningú a Ponent. 30 i pujant. I amb aquest horitzó de nova normalitat va bé recordar què va passar a finals de juny l'any passat: l'incendi de Ribera d'Ebre, que va afectar municipis del Segrià. Flirtejàvem amb els 40 graus i les flames del foc n'hi afegien uns quants més per recordar-nos que els humans no som ningú, que si volen, en dos segons, ens cremen tot el que és nostre. L'estiu de l'any passat començava amb un incendi i marxava donant permís a la tardor per estrenar-se amb els aiguats més forts dels últims anys. Enguany el comencem pitjor: una pandèmia. Potser no és tan agosarat pensar que la natura ens està fent canviar a marxés forçades.

ERMENGOPOLYS

El 'pannus'

RODAMON
ENRIC RIBERA
GABANDÉ

els orígens del pa podrien ser una massa de grans de cereals semimòlts una mica humits i cuits al sol en pedres calentes, o potser el fet d'haver abandonat aquesta pasta al costat d'un foc. Des de la prehistòria, ha estat un dels aliments bàsics de la Humanitat. El primer pa podria estar elaborat farina de fages o de glans. En els jaciments dels poblats propers als llacs suïssos, els arqueòlegs han trobat fragments de pa cenzeño, que és el mateix que dir, pa àzim.

Els egipcis es creu que van descobrir la fermentació per casualitat. D'ells daten les primeres evidències arqueològiques de la utilització del llevat en el pa i l'ús de forns. Va arribar a ser per a ells tan important, que aquest se li considerava com una moneda per pagar els jornals.

Venia a ser un aliment habitual i era corrent que la dieta fos en gran manera olives i pa, per als legionaris romans. Amb la farina s'obtenia el *bucellatum*, que es configurava com un anell molt similar al bagel actual. A Alemanya i Suècia, que no formaven part de l'imperi, alguns habitants que havien lluitat en l'exèrcit romà van adoptar el seu consum, estenent-se més tard, a sectors de la població. El nom de pa prové del llatí *pannus*, el significat és massa blanca. La

gran importància que va tenir el seu consum va derivar en el cultiu i comerç posterior del blat. A causa de l'escassetat d'aquest cereal, a l'Edat Mitjana es comença a fabricar diferents tipus de pa, i amb això s'inicia el seu comerç. El millor producte, el blanc, estava destinat als rics, i la resta de la població, menjava el negre d'ordi, el ségol i el de civada.

L'elaboració durant l'Imperi es duia a terme amb la mà, a la mateixa llar i en forns públics. Amb la caiguda d'aquest, es va produir una caiguda del proveïment de blat en pràcticament tot Europa, que ja s'havia acostumat d'una forma genèrica al seu consum. De la seua gran difusió durant aquesta època es desprèn la paraula anglesa *lady*, que en l'anglès antic significa la persona que pasta el pa.

A Escandinàvia, a causa de l'escassetat del cereal, els seus ciutadans van haver d'acostumar-se a elaborar-lo amb el ségol i l'ordi, i venia a ser pràctica habitual afegir a la massa escorça de pi mòlta. Amb el pas del temps, el pa va deixar de ser un ingredient bàsic de l'alimentació, ja que una major varietat de productes permetia un millor equilibri alimentari, enfortint, a la vegada, la talla i robustesa de les persones, just fins als nostres dies, que aquest s'ha industrialitzat en el seu sistema d'elaboració.

Els afectats per Fibromiàlgia demanen “més ajudes” per a la investigació de la malaltia

Amb motiu del Dia Internacional de les Síndromes de Sensibilització Central, que se celebra avui, l'associació FibroLleida ha escrit un manifest en el qual demanen a les administracions més investigació per poder aconseguir un millor diagnòstic, tractament i detecció de la malaltia. La fibromiàlgia és una malaltia caracteritzada per un dolor crònic a tot el cos, amb predomini als músculs i a les articulacions de l'esquena i les extremitats.

Segons FibroLleida, la malaltia predomina més en les dones i afecta especialment les persones entre els 40 i els 50 anys. A Lleida afecta més de 6.000 per-

Avui celebren el Dia Mundial marcat per la Covid-19

sones. Coincidint amb el Dia Internacional, l'associació també demana un millor accés al treball “amb noves fórmules d'inserció laboral” i prestacions socials “més justes en aquells casos en què la gravetat de la malaltia ens impedeix treballar”.

Els trens d'Ilsa començaran a circular el 2022 i oferiran 32 trajectes entre Madrid i BCN

Ilsa (Air Nostrum i Trenitalia) operarà en alta velocitat a partir de l'any 2022 i començarà amb 32 trajectes diaris entre Madrid i Barcelona (16 per sentit) amb una flota de trens d'última generació. La presidenta d'ADIF Alta Velocitat (AV), Isabel Pardo de Vera, va signar ahir els acords marc que permetran a Renfe Viatgers, Ilsa (Air Nostrum i Trenitalia) i Rielsfera (SNCF) operar a Espanya quan es liberalitzi el

transport de viatgers per ferrocarril, el proper 14 de desembre. Fonts d'Air Nostrum van informar que el projecte serà un dels tres majors operadors privats a Europa, connectarà en una primera fase Madrid amb Alacant, Barcelona, Còrdova, Màlaga, Sevilla, València i Saragossa, i posteriorment ampliarà la seva xarxa de destinacions a mesura que es vagin obrint noves rutes d'Alta Velocitat a tot Espanya.

FOTO: Aj. Trepmp / També s'ha millorat el paviment dels carrils

Trepmp fa més visual els vials de circulació de Dr. Pearson

L'Ajuntament de Trepmp ha finalitzat els treballs de millora del paviment dels carrils de pujada i baixada de la zona destinada a la circulació de vehicles de la ram-

bla Dr. Pearson. L'actuació estava prevista per al març i l'obra ha permès indicar de manera més visual els vials de circulació de la mateixa.

L'Aquelarre posarà a la venda entrades per tal de limitar l'aforament

L'Ajuntament avança que el foc i la música es podran seguir des de casa

La Paeria de Cervera està treballant en una edició especial de l'Aquelarre amb la intenció que es pugui celebrar, tot i la pandèmia, entre el 28 i el 30 d'agost.

Cervera
ACN

En declaracions a Rac1, l'Ajuntament va avançar que preveuen celebrar-lo amb venda d'entrades per limitar l'accés i que el foc i la música seran estàtics i es podran seguir des d'unes graderies o des de casa. Els propers dies està previst anunciar com serà l'Aquelarre d'aquest any i també es presentarà la imatge gràfica. La Paeria de Cervera va informar que malgrat les adversitats, la voluntat és que la festa de l'Aquelarre se celebri i que en puguin gaudir tots els veïns. Es fixarà però, la prioritat de no posar en risc la salut de la població.

Així, s'està treballant en organitzar un Aquelarre “en clau més cerverina que mai” i adaptant-se

FOTO: Anna Berga (ACN) / L'escorreguda del Mascle Cabró l'any passat

en tot moment a la situació, amb més presència d'entitats locals. La voluntat és que “no s'apagui la flama cultural i festiva de l'Aquelarre”. L'Aquelarre de Cervera és la festa amb més repercussió econòmica per a la ciutat i està considerat com un esdeveniment cultural, popular i tradicional de primer ordre d'àmbit nacional i que fa uns anys que es defineix

com la festa del foc i la música de les terres de Ponent. La del 2020 serà la 43a edició d'aquesta festa.

Així doncs des de l'Ajuntament de la capital de la Segarra asseguren que totes les decisions relacionades amb la celebració de la festa es prendran de manera consensuada amb les autoritats sanitàries i el Comitè d'Emergències Municipal.

FOTO: Aj. Castelló de Farfanya / El mural de grans dimensions és obra de l'artista Jonhatan Arraràs

Castelló plasma el “futur del poble” amb un mural a la C-26

L'Ajuntament de Castelló de Farfanya ha encarregat un mural de grans dimensions a l'artista Jonhatan Arraràs que s'està pintant a la façana d'una casa de l'entrada del

poble, just passat el pont de la C-26. Segons va explicar l'alcalde, Omar Noumri, el mural simbolitza el “futur del poble” i inclou des de la mirada dels joves i els pares fins al riu Farfanya, la cultura de Poli i tots els elements que identifiquen Castelló. La història, a través dels Comtes d'Urgell, també hi serà present.